

VALGUSLEHT

NR.5/6 (45/46) 1991 LEHEKUU TÄNA 12 LK. ILMUB JUUNIST 1987

Muudatustest Valtu põu sisekorraeeskirjades alates 1.04.91.

p.6. Osuühistu esimehe kompetents:

1) osuühistu ja isemajandavate ühistute esindamine väljapool majandit riiklikes ja omavalitsuslikes organites ning finants-suhetes finantsorganitega;

2) reguleerib (vahendaja rollis) suhteid IMÜ vahel;

3) kirjalike korraldustega töötajate tööle võtmise, ühelt töölt teisele tööle üleviimise ja omal soovil vabastamise vormistamine kooskõlas ühistutega;

4) erakordsete abinõude rakendamine seoses loodusõnnetustega, raskete ilmastikutingimustega, tuleõnnetusega jne. võitlemisel;

5) osuühistu liikmete avalduste, ettepanekute ja kaebuste lahendamine esimehe kompetentsi kuuluvates küsimustes;

6) üld-, volinike- ja juhatuse koosoleku otsuste täitmise tagamine oma suuliste ja kirjalike korraldustega.

p.8. Isemajandava ühistu juhataja peamised õigused ja kohustused:

1) kannab vastutust tootmise organiseerimise ja osuühistuga ning teiste ühistutega lepingutega võetud kohustuste täitmise eest;

2) on kohustatud täitma osuühistu juhatuse, üld- või volinike- koosoleku otsuseid;

3) vastutab oma tööloiguse ohutustehnika, tuleohutuse, keskkonnakaitse ja heakorra eest;

4) on õigus otsustada oma tööloiguse sisetöökorraldus, inimeste tööle võtmine ja vabastamine (v.a. vallandamine);

5) on õigus määrata üksikuid tööhindeid hooajaperioodidel ja sõlmida lepinguid teatud tööde teostamiseks, mis on fikseeritud ühistu töötasustamise põhimääruses;

6) lähetab ühistu töötajaid komandeerimisse ja lubab neid korralisele puhkusele.

p.23. Töötajate töötasustamine toimub isemajandavate ühistute töötasustamise põhimääruse alusel, millised töötatakse välja ühistute poolt ja kinnitatakse osuühistu juhatuse poolt. Aasta lõpuks isemajandamisest saadud lisatulu jaotatakse ühistu liikmete vahel ühistu üldkoosoleku poolt arvestades igauhe tööpanust, kvalifikatsiooni, tööstaazi jm. Lisatasudest võib välja maksta kuni 6 kuu töötasu arvestatuna põhitöötasust.

p.46. Osuühistu võimaldab oma liikmetele juhatuse poolt kindlaks määratud tasu eest järgmisi teenuseid:

1) traktoreid ja põllutööriistu õue-aiamaa harimiseks;

2) autotransporti isiklikeks veosteks;

3) osutab võimaluste piires abi elamute ja majandushoonete ehitamisel ja remondil;

4) organiseerib ühiskondlikku toitlustamist ingliste osakonnas;

5) teeb kommunaal- ja muid teenuseid;

6) teeb teenuseid puidutöökojas;

7) müüb taime- ja loomakasvatussaadusi;

8) tasub 50% ravituusikute maksumusest, mis on eraldatud osuühistu liikmetele;

9) kompenseerib osaliselt osuühistu töötajate laste toitlustamise üldhariduslikus koolis;

10) abistab kombetalitluse läbiviimisel ja haigete transpordil.

p.47. Osuühistu eraldab üksikutele mitte-töötavatele pensionäridele pensionäride nõukogu otsuse põhjal tasuta küttepuid.

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Emma, tule tee mulle pai, mina olen väikene ja pai. Väike ja pai tahab alati pai. Emma, tee mulle pai.

Tiiu ja Hannes Teets
poeg TÖNN 1.märts

Jana ja Raul Kuusemäe
poeg KAUPU 8. märts

Inge ja Olev Baikov
poeg RAIKO 12. märts

Maris Jääger ja Tõnis Kreuz
tütar HANNA 26. märts

Juta ja Kalev Maasoo
poeg MÄRT 26. märts

Rahvakalender

1.mai – Volbripäev
3.mai – Ristileidmispäev
4.mai – Nelja kuninga mälestuspäev
9.mai – Nigulapäev
12.mai – Emadepäev
18.mai – Eerikupäev
19.mai – Esimene nelipüha
20.mai – Teine nelipüha
25.mai – Urbanipäev

Juunikuu juubilarid

Saatuse tujukas tuulehoog
juustele hõbehärma heitis.
Elu raugematu lainetevoog
aastad elumerre peitis.

70	55		
Nora Juganson	Otto Ausmees	20. juuni	3. juuni
60	50		
Jaan Nõmmik	Elmet Laurimaa	23. juuni	9. juuni
	Elvi Laineste		15. juuni

75
Elisabeth Valge 19. juuni

Kehtna valla volikogu otsus

Muudatustest üksikisiku tulumaksu kohta.

Alates 17.04.91.

Seoses elukalliduse järsu tõusuga ja lähtudes 12. veebr. 1991.a. Eesti Ametiühingute Keskliidu ja EV Valitsuse poolt allakirjutatud "Sotsiaaltagatiste üldkokkulepest 1991.a."

Otsustas:

1. Vabastada Kehtna vallas üksikisiku tulumaksust
  - a) tööandjate poolt makstavad lisapensionid kuni 70.– rbl. kuus pensionäri kohta;
  - b) ajutiselt hooajatöödel töötavate Kehtna valla pensionäride töötasu kuni 100.– rbl. kuus inimese kohta;
  - c) kuni 18 aasta vanuste õpilaste suvise töö eest makstud töötasu;

- d) tööandjate ja ametiühingute poolt oma töötajatele soodustustingimustel või tasuta antud ravi- ja puhketuusikud;
  - e) tööandjate ja ametiühingute poolt oma töötajatele antud kingitused juubelite puhul kuni 250 rbl. väärtuses;
  - f) ametiühingute vahenditest välja makstud ühekordsed toetused ja abirahad, samuti töötü abiraha.
2. Paljulapselistele perekondadele tehtavad tulumaksu-soodustused vaadata volikogus läbi individuaalsete avalduste alusel.

Valla volikogus

Kehtna valla volikogu aprillikuu koosolekul oli 20-st saadikust kohal 19. Lisaks vallavalitsuse liikmed ja kutsutud asjaosalised. Seekordne päevakord koosnes 9 punktist, mistõttu koosolek kestis ühtekokku 6,5 tundi. Nii pikka päeva pole meie saadikutel veel olnudki. Lühidalt arutatust:

● Ennast ja oma tööd politseinikuna tutvustas konstaabel Aleksei Peganov. Muuhulgas rääkis ta ka oma plaanidest abistada kodukaitses rühmade teket Lelle, Keavasse ja Kehtnasse. Suvel on tööle asumis politseikordnikud Eidaperesse ja Kaereperesse. Volikogu otsustas kinnitada Aleksei Peganovi Kehtna valla konstaabli kohale.

● Ühistu "Tehnik" tegevusest rääkis ühistu esindajana hr. Peterson. Kuna maakomisjonil oli tekkinud rida probleeme seoses talunike sooviga anda koheselt maa kasutada ühistule "Tehnik", siis esitati hulgaliselt küsimusi. Lõpuks leiti, et lepingulisel suhtel on taluniku ja ühistu või majandi ja ühistu omavahelised suhted ning volikogu pädevusse ei kuulu. Kui aga talu tahab taotleda maast ja talutööst võõrdunud linlane, kellel puudub tehnika, talutöökogemus ja -oskused, siis vastavalt taluseaduse rakendamise juhendile talle talumaid eraldada ei saa.

● Maavaidluste avaldustega olid volikogu poole pöördunud talunikud Viktor Reino ja Elmo Saare, kes taotlesid olemasolevatele taludele maid juurde. Esimene avaldus jäeti rahuldamata, kuna tegemist pole põhitalumaadega; teine avaldus lahendati positiivselt – otsustati teha täiendav maaeraldus kogu põlistalu piires. Ülejäänud maavaidluste avaldused, mis laekusid alles volikogu päeva hommikul, otsustati maakomisjonile läbivaatamiseks suunata. 22. aprillil toimus maakomisjoni väljasõiduistung Lokuta maile.

● Taludele maakasvatustalude andmine – seega uued talunikud ja täiendavad maaeraldused:

- Laeste külas Palso talu Ain Amburile 23 ha + 38.9 ha metsamaad.
- Palukülas Pihelga talu Rudolf Hallikmärgile 9.5 ha.
- Hiie külas Hansu talu Elmo Saarele 62 ha.
- Laeste külas Hiiekangru talu Rudolf Loomäele 31.1 ha.
- Lellapere külas Baldespordi talu Ellen Salmile 29 ha.
- Laeste külas Kubneri talu Liidia Loomäele 18.9 ha.
- Lellapere külas Revali talu Enn Viitkarile üldpinnaga 27 ha. (Sellest kohe kasutamisele 2 ha.)

- Palukülas Mäe talu Hugo Kallele 46.9 ha.
- Nõlva külas Nõlva-Vanatoa talu Heino Jõhvikale 58.8 ha.
- Kenni külas Aleti talu Jüri Ringele 18.3 ha.
- Laeste külas Suuremaa-Kangru talu Diana Anjale 28 ha.

● Vaadati läbi 14 aktsiaseltsi asutamisdokumendid ning otsustati anda neile asutamislõad. Lühidalt uutest aktsiaseltsidest ja ühistust valla territooriumil:

a/s TRIGGER Kehtnas	– elektritööd, SAT-TV, rahvatarbekaupade tootmine. Asutaja Sergei Koolma.
a/s ALNUS Kehtnas	– ehitustegevus, kaubandus, puittoodete valmistamine jne. Asutaja Benno Kalev.
a/s DESTRO Kehtnas	– rahvatarbekaupade tootmine, puittoodete ja detailide valmistamine, kaubandus jne. Asutaja Andrus Kuusmaa.
a/s AKE Eidaperes	– elektriseadmete ehitus, remont, ekspertegevus, keevitus- ja lukksepa san.tehn. tööd jne. Asutajate esindaja Andres Taluri.
a/s FORESTRY Eidaperes	– metsamaterjalide varumine, müük, metsa taastamine, kultuuride rajamine ja hooldamine jms. Asutajate esindaja Aadi Haas.
a/s TIIDUS Eidaperes	– puidu töötlemine, puidust toodete valmistamine, ehituskonstruksioonide valmistamine jms. Asutajate esindaja Harri Puusepp.
a/s ASTO Ahekõnnu külas	– taime- ja lillekasvatuse, teenuste osutamine, müük, konservide tootmine jms. Asutajate esindaja Peeter Kustmann.
a/s REMFAKT Lokuta külas	– autotransport ja –teenindus, farmide tehniline teenindamine, elamu- ja kommunaalmajandus jms. Asutajate esindaja Jüri Hermann.
a/s PRUKI Eidaperes	– põllumajanduslik tootmine, veisekasvatuse, vet. teenindus jms. Asutajate esindaja Tiit Liivamägi.
a/s VILLAK Lokuta külas	– lambakasvatuse, veterinaaria, nahkade tootmine ja realiseerimine jms. Asutajate esindaja Aivar Juhkam.
a/s ANTERA Lokuta külas	– põllumajanduslik tootmine (seakasvatuse), toitlustamine jms. Asutajate esindaja Eve Uusen.
a/s CAREX Eidaperes	– seemendusteenistus, vet. teenistus, zootehniline ja tõuaretustöö. Asutaja Maie Heinsalu. (Järgneb 10 leheküljel)

(Algus 2. leheküljel)

a/s TAVEX — põllumajanduslik tootmine (looma- ja Lokuta külas taimekasvatus), autotransport jms. Asutajate esindaja Elga Kase.

a/s MIRAN — varustusala tegevus jms. Asutaja hr. Loja. Kaarepere külas

● Kehtna valla finantsolukorrast tegi ülevaate vallavalitsuse pearaamatupidaja Hele-Mall Bärengub. Esimese kolme kuu tulude laekumine maamaksu 23.9% (normaalne oleks 25% või enam), üksikisiku tulumaksu 37.1%, riigilõivu 18.5% ja tegevusloamaks 61.7%. Ülelaekunud summad suunati kõik raamatukogude majanduskulude katteks, Kehtna apteegi ehitamiseks, spordiürituste finantseerimiseks, halduskulude katteks, Lelle kooli majanduskuludeks ja Eidapere lastepäevakodu lastele toidurahadeks.

● Vaadati läbi kodanike avaldusi.

● Valtu o/ü taotlus kehtestada Kaarepere külas koeramaks, mis laekuks o/ü heakorrastamise rahade hulka. Vastavalt kehtivale seadusandlusele võib kohalik omavalitsus (seega valla volikogu) tööpoolest sellise maksu kehtestada, kuid sel juhul laekuks raha valla eelarvesse. Volikogu otsustas maksu mitte kehtestada, kuid leiti, et tuleb koostada valla heakorra ja avaliku korra eeskirjad. Eeskirjade kehtestamisel on need oma vallas seaduseks ning seaduse täitmist hakkab kontrollima politsei. Seaduse mittetäitmise korral järgneb karistus, sobivaim oleks kohapeal tehtav range rahatrahv. (Praegu pole veel kahjuks rakendatav.)

Järgmisel volikogu koosolekul on päevakorda tulemas heakorra ja avaliku korra eeskirjade kehtestamine ja koolide remondiküsimused. Päevakord on veel lahtine, kui on probleeme, helistage vallavalitsusse telefonil 75-460 või 75-357.

SILVI OJAMURU

Saame tuttavaks

1. Kes sa oled?

Alates 1. märtsist 1991 olen Rapla Politseiprefektuuri Kehtna valla konstaabel. Sündisin Põlva rajoonis Rāpinas. Ema oli seal arst, isa rajooni prokurör. Tegelikult kasvasin üles Raplas Jõe tänaval, Rapla prokuratuuri vastas. Isa töötas prokurörina, ema aga arstina. Lõpetasin keskkooli, pärast seda merekooli. Sõitsin neli aastat radistina merd, siis perekondlikel põhjustel tulin ära ja alates 1978. aastast olen tööl Rapla siseasjade osakonnas.

Kuni 1982. aastani olin Kehtna ja Kāru k/n. piirkonnainspektor, siis töötasin kriminaaljälituses, viimased 6 aastat selle ülemana. Lõpetasin SM Akadeemia — oman kõrgemat juriidilist haridust. Olen abielus, peres kaks tütart ja poeg.

2. Miks sa keskusest juhtiva koha pealt ära tulid?

Esiteks: minu juhtiv koht kadus ära, sest uues politsei-struktuuris liideti kokku endine kriminaaljälituse jaoskond ja endine SORVV jaoskond ning seda uut üksust — kriminaalpolitseid — määras prefekt juhtima endise miilitsaülema asetäitja. Ma oleks võinud ka edasi olla kriminaalpolitseis, kuid ...

Siin on jälle mitu põhjust. Esiteks: juhtisin viimased aastad kriminaaljälitust ja nägin üha selgemalt oma jõuetust midagi muuta paremaks. Terve rajooni peale oli 6 kriminaaljälitustöö-tajat, kuritegude arv aga kasvas, jõudis juba 300ni rajoonis. Füüsiliselt oli võimatu tegelda iga kuriteoga. Sellepärast oli mul tihti raskeid hetki, kui inimene tuli ja küsis, kuidas siis temalt varguse või millegi muuga asi edeneb.

Inimese asi ei ole see, et me oleme jõuetud. Mida sa vastad? Nii kadus inimestel usk miilitsasse. Endal oli väga raske seda üle elada.

Minu arvates võiks Rapla rajooni oludes kriminaaljälitus normaalselt töötada, kui oleks vähemalt 20-30 inimest ja 10-15 head, kiiret sõiduautot. Meil oli üks mahakandmise äärel olev YAZ ja kõik. Tihti oli ka see auto nädal-kaks või isegi rohkem remondis.

Teiseks: teadsin juba ammu, et Kehtna ST juhtkond, olles mures Kehtna territooriumil lohkava kuritegevusega ja nõrga avaliku korraga, tahtis palgata sovhoosile piirkonnainspektorit, lubades tollal suuremat palka kui miilitsas oli. Nii jõudsin sovhoosiga ühele meelele ja nõustusin vastu võtma selle koha, kuid meie bürokraatiamasin läks nii pikale, et vahepeal sai miilitsast politsei. Sellepärast asusin siia tööle alles nüüd, aga mitte eelmisel suvel.

3. Mida kavatsed ära teha?

Mõtteid on muidugi palju. Kõige tähtsam on see, et ma saaksin inimesi aidata nende hädades, olla neile pidevalt kättesaadav. Tahan, et inimesed elaksid rahulikult, ei kardaks joodi-

kuid, huligaane jne. Omades kõrgemat juriidilist haridust tahan osutada ka juriidilist abi.

4. Kuidas kõike teha?

Amet on küll uus, kuid loodan oma teoreetilistele teadmistele ja praktilistele kogemustele.

5. Loodad abi saada ka?

Loodan ikka. Esiteks — tahan tugineda kaitseliidule, kuna see on peaaegu ainuke reaalne ühiskondlik jõud, mis võib aidata politseid. Teiseks — loodan, et varsti hakkab tööle ka teine konstaabel ning ka üks kordnik. Kordnik on olemas, õpib Paikusel, konstaabli kandidaati otsime.

Tegelikult kujutaksin tööd vallas selliselt, et näiteks kahele konstaablile oleks abiks vähemalt 5 kordnikku igas alevikus. Kui reaalne see ühiskondlik ka ei ole, ikkagi professionaalse väljaõppe saanud mees teeb ära palju rohkem igapäevases töös. Käesoleval ajal ei ole vabariigil võimalust suurendada politsei isikkoosseisu arvu. Ilmselt praegu on heategevuse ja sponsorluse aeg. See, kes mõtleb tulevikule, peab ka raha raiskama. Korrakaitse on kallid asi. Tänu arusaavatele inimestele Kehtna ST juhtkonnast, on võimalik, et Kehtna vallas saab olema kaks konstaablit. Prefektuuri struktuuri järgi peaks olema üks.

6. Kui suur on palk?

Konstaabli palk on 600 rubla. Nagu võis aru saada, selle raha maksab mulle sponsor — Kehtna ST.

7. Kas tööauto ka on?

Ei ole. See on üks suur puudus. Maapiirkonnas auto puudumine raskendab oluliselt tööd. Praegu koos Kehtna ST-ga proovime ära remontida ühe vana GAZ-69, esialgu aitab seegi.

8. Suurim soov?

Et leiduks mõni rikas sponsor, kes kingiks mulle korraliku tööauto. Näiteks, eelmisel aastal üks erakooperatiiv kinkis Rapla RAI-le korraliku sõiduauto.

9. Kuidas sind kätte saab?

Kodus on mul telefon 75 282. Tööruumid asuvad Kehtna tehnikumi keldrikorrusel tsiviilkaitsestaabis (sissekäik hoovist). Seal on telefon 75 287 (paralleel tehnikumi valvelauaga). Vastuvõtuajad on igal esmaspäeval ja kolmapäeval kell 10-14.

Üldiselt tahan rohkem ringi liikuda, rahvale nähtav olla. Oma liikumistest hakkam informeerima Kehtna ST peadispetšerit, telefon on 75 273. Temale võib ka sõna jätta, kui tahetakse minuga kohtuda. Edaspidi kavatsen autole paigaldada raadiojaama, siis saab dispetšer mind operatiivselt kätte.

10. Kuidas need küsimused välja mõtlesid?

Ausalt öeldes, ei mõelnud. Neid küsimusi on mulle kõige rohkem esitatud.

Konstaabel ALEKSEI PEGANOV

V a l t u n a i s i !

Eesti rahvarõivais on oma vägi, mis paneb selja sirge ja pea püsti hoidma, mis naisele jõudu annab ja ta kauniks teeb. Need Valtu rahvatantsurühma naised, kes aprillikuu esimesel laupäevaõhtul Inglise rahvamajas esinesid, olid väga kaunid. Sel õhtul tundsid nad rõõmu kümnest koostantsitud aastast.

Esimest korda tulid 32 naist kokku 5. veebruaril 1981. Praegu on tantsijaid 18, neist 8 algusest saadik. Koos käiakse kord nädalas ja vahet ei peeta. Tantsuvaheajad on paljudel olnud vaid kõige kaunimal põhjusel — tite ootel. Rühmas on naisi mitmest ametist — on koolist ja poest, lasteaiast ja aiandist on talupere-nainegi. Sel juubeliõhtul, kui mahti saime, et rahvamaja raamatukogus maha istuda, kiitsid naised oma head seltskonda ja koduste mõistvat suhtumist. Peaaegu kõigil on lapsed, üks on koguni nelja lapse ema. Pereelu pole aga takistanud tantsimist, ehkki Tallinnas tantsupidude ajal on tulnud üsna pikalt kodunt ära olla. Mehed pole siiski päris kõrvale tõrjutud — koos abikaasadega on peetud ühiseid pidusid, käidud Tallinnas varietees.

Algusest peale seati latt kõrgele, oldi tugev tantsurühm, rajooni parim. 1986 oli tippaeg, kui I ATK ülevaatusel saadi vabariigi laureaadiks.

Pole olnudki mahti, et käega lüüa või pooleli jätta, tunnistasid naised. Sest alatasa on mõni esinemine ees.

Alati on tantsijaid toetanud Valtu majand. Enamik naisi elab Valtu keskuses. Kes kaugemalt, need toob kolhoosi auto kohale. Rahvarõivadki on saadud kolhoosi abiga.

Rühma juhendab Tiivi Lepik, kes on Linda Rausi õpilane. Kui ta kümme aastat tagasi Valtu naistega alustas, tantsis ta ise veel Linda Rausi rühmas. "Ta on meiega kohutavalt range ja nõudlik", ütlesid naised. Tiivi Lepik: "Olen olnud truu nais-

rühmadele. Tantsisin ka ise naisrühmas. Ja naistega saab tööd teha, sest nemad peavad distsipliinist lugu." Väga oluliseks peab Tiivi Lepik ka seda, et treeningtunnid oleksid muusikaga. "Minul on olnud ikka klaverisaade. See on küll klaverisaatjale tuim töö, aga kui otsida, leiab inimese, kes on nõus seda tegema."

Vaid kaks õhtut nädalas saab Tiivi Lepik olla oma perega. Lisaks Valtu naistele juhendab ta rahvatantsijaid Juurus ja Raplas. "Tunnen, kuidas tants annab energiat, õhtul hilja tantsutunnist koju jõudnud, võiks ei tea mida veel ära teha, kui kell ei oleks südaöö lähedal. Niikaua kui minu jalg tõuseb ja süda vastu peab, niikaua kui nemad tahavad mind sellisena, nagu ma olen, me jätkame," on Tiivi Lepik kindel. "Maal peab olema patrioote. Siin on tegemisvõimalused piiratud, aga ka siin peab saama ilu luua ja sellest rõõmu tunda."

Juubeliõhtul saatsid tantsijaid Inglise rahvapilliansambel ja kandlemängija Aivar Arak, keda naised iseloomustasid kui väga toredat ja vastutulelikku meest, kellega esinemine sobib, sest tema peab lugu lüürilisest laadist ja see meeldib ka naistele kõige rohkem.

Aastapäevakava oli koostatud nõnda, et lüürilisemad tantsud vaheldusid hoogsataga. Ja et õnnitlema oli tulnud teisigi rahvatantsijaid Valtust, Juurust ja Raplast ning et külalistelegi anti võimalus esineda, kujunes sellest õhtust tööline simman.

Ehk küll kümne aastaga on nüüd pool tantsijastaazi läbi, on kahju mõelda lõpetamisele. Algusest peale on naised lõõpinud, et tantsivad ennast veteranide rühmaks. Kindel on, et kui tantsu maha jäta, jääb vanaks ja lähed paksuks. Seda öeldi küll naeru saatel, kuid tõetera on selles ütlemises kindlasti.

ANNIKA POLDRE

Rühmajuhi mõtted peale sünnipäevapidu

Sellest on nüüd üksteist aastat tagasi kui Lemmi Linnas mind Valtusse kutsus, et majandkonnamängude kontsertprogrammi jaoks paar tantsu õpetada, ei osanud ma siis uneski näha, et mind siin nüü kuu vajatakse. Seega on rahvatantsuseeme Valtus maha külvatud hoopiski üksteist aastat tagasi. Ja Sina, Lemmi, tahad või ei taha, oled nüü nais- kui segarühma ristiema, sest see ajutine koosseis oli segarühm. Kaks tantsu said selgeks ja nendega ka majandkonnamängudel esinetud. Kus oli esinemine, mis riided olid seljas, kes tantsisid — täpselt ei mäleta. Tean vaid seda, et suvi tuli peale ja asi soikus. Ja siis äkki, tule, meil on naisrühm peaaegu koos. Peaaegu seetõttu, et kaheteistkümnendat kohta tantsisid ise. Noor inimene on ikka julge, polnud ma ju enne oluliselt rühma teinud (vaid poolteist aastat Hageri Rahvamajas segarühma), aga selleks ajaks olin kuusteist aastat ise tantsinud Linda Rausi naisrühmas ja ilmselt olin temalt üht-teist talletanud, et julgesin rühma ette astuda. Alles nüüd oskan hinnata, aru anda, mida tähendab olla rühma ees, kus iga sinu liigutust jälgib mituteist silmapaari ja iga sinu sõna kuulab samapalju kõrvu.

Juba aasta-paari pärast oli mulle selge milleks olete võimalised, millised on vahendid, et teid töödelda, millisel teel on võimalik maksimum välja pigistada (kui taidlusrühma puhul maksimumist üldse rääkida saab). Ja kui ma nüüd lugesin läbi need mõtted, mida olin teist ja teile kirjutanud kuus aastat tagasi, s.t. enne 4-sünnipäeva, siis pean tunnistama, et ega lisada ei olegi midagi, sest minule olite avanenud juba nelja aasta möö-

dudes. Isegi üllatanud pole teist keegi millegagi. Olete peaaegu kõiges minuga kaasa tulnud, ühes suunas mõelnud ja üldse, olen teist saanud pea kõik, mida olen tahtnud, suutnud, osanud. Võib-olla minu vahendid on kohati julmad ja järeleandmatud olnud, kuid mõistmatu pole ma iial olla tahtnud ja loorbereid teie arvel lõigata pole mõtteski olnud. Õige pea sai meile selgeks, et tahame tööd teha. Teie usaldasite end minu kätte ja mina püüdsin teid vormida. Alustasime jalgadest. Olete minuga nõus, et eelkõige peavad vaadatavad olema tantsija jalad. Mäletate, algusaastail ma ikka ütlesin, et tunnen teid jalgade järgi rohkem kui nägude järgi. Ja tõepoolest, kõige enam on meile etteheidetud meie liialt tõsiseid nägusid. Oletame, et me pole peadeni veel jõudnud, lubame eeloleva viie aastaga ka näod pähe saada. Tunnistan viga, kuid olen siis ikka vastanud, et ilus naine ei peagi kogu aeg naerma.

Nii palju rühma kõõgipolelt ehk sellest, mis kõrvaltvaatajale iial ei avane. Iga meie tegevuse vastu huvi tundev valtulane võib meie käekäiku jälgida kroonikaraamatust, mis asub statsionaaris Sirje juures.

Möödunule mõeldes meenuvad mõned toredad, naljakad, aga ka kurvad seigad.

Kui Harald Eek saatis meid klaveril, siis sel talvel oli meie transportijaks majandi väike buss ning me sõitsime Juurust Valtusse ja vastupidi läbi Keava mägede. Ühel talvisel õhtul proovilt tulles näitas spidomeeter vist 100 km/h. Et mina kiirust

(Järgneb 5. leheküljel)

(Algus eelmisel leheküljel)

kardan, on üldteada, aga ma ei tea tänaseni, kas Harald tõsi-meeli tookord kartis, kuid ta küsis peale üht ohtlikku kurvi: "Mis sa, Tiivi, arvad, kui me kraavi sõidame, kas meid pannakse siis ühte hauda?"

Või, ühel taidlusfestivali vabariiklikul ülevaatusel enne lavale minekut olid naiste närvid nii pingul, et pisarad jooksid ja mul ei jäänud muud üle, kui rahusteid jagada.

Või, jällegi ühel ülevaatusel KEK-i saalis, tantsisite "Kedrates", see oli nii puhas, nii ühtlane, et tantsu lõppedes leidsin enda zürri selja taga oleva laua peal püsti seismas, nii võib endast välja minna, kõik unustada.

Või, see oli alles üsna algaastail, Kaie oli rühmast lahkunud. Kuusikul toimuvale rajoonipeole tuli ta meid vaatama ja mind lillekimbuga tänama. Kui vähe on vaja vähenõudlikule nõukogude inimesele, et olla õnnelik.

Või, ühel päeval deklareerib Rita, et tema käib korraks ära. Niimoodi "korraks" titapuhkusel on käinud üle kümne tantsija kaugelt üle kümne korra.

Valtu naisrahvatantsurühma poleks olemas, kui poleks meid mõistvaid valtulasi, kui poleks arusaajat ühismajandi juhtkonda. Siinjuures olgu üks aps üles tunnistatud. Meie aastapäevakontserdil olid tänusõnad ja lilleke ka majandi esindajale mõeldud, stsenaarium nägi ette isegi Tenno Teetsile õhusuudluse saat-

mise Saaremaale, kus sel ajal puhkas. Ainult minu sisemise pinge tõttu sai sündida see viga, et need sõnad jäid ütlemata. Olge te nüüd südamest tänatud Tenno Teets, Endel Maltsar, Aare Leinberg (Sina olid ju ka minu õpilane). Ja muidugi Helgi, Sinuta ei saaks me peast ega jalust. Tänuks olemine ka meisse hästi suhtuval segarühmale. Olgugi, et "ärandasite" meilt kolm tantsijat. Seda uhkemad olime, kui ühel ülevaatusel Mati Kukk ütles, et Reet ja Siiri oaistavad kohe teiste hulgast välja. Olge tänatud Olga ja Harri kui äärmiselt täpsed autojuhid ja meeldivad reisikaaslased.

Ja Teie, minu naiste abikaasad ja lapsed, olete vahvad, et olete nii palju tunde pidanud ilma emata hakkama saama. Aga olge uhked oma emadele, nad on nii tublid. Oleks suurim õnn, kui igal lapsel oleks selline ema ja igal mehel selline abikaasa.

Annaks Jumal Valtu naisi veel mõneks aastaks minu kätte, sest nii palju on tegemata, pooleli ("Kellele üle sii üteltu"), nii tahaks koos olla. Austan Teie kohusetunnet, ülistan distsiplineeritust, jumaldan Teie naiselikkust ja kummardun teie töökuse ees.

Need olid rühmajühi mõtted peale kahekordset aastapäevakontserdi video vaatamist. Veidi pikk see kirjatükk küll sai, aga iga ema on oma lastest võimeline lõpmatuseni rääkima. Täna, kui jõudsite lõpuni lugeda.

TIIVI LEPIK

Elamuslik sünnipäevapidu

Oma kümne tegevusaasta täitumist tähistas 6. aprillil Valtu naisrahvatantsurühm. Pika kontserdi esimesel poolel oli võimalus vaadata-hinnata-nautida, mida tantsijad suudavad. "Põhjamaa lapsed" ja "Lepalind", "Kalurineid" ja "Kalamehe mõrsja", "Simmani polka", "Rõõmus polka" ja "Kahe küla polka" – ühtekokku 12 tantsu vaheldumisi rahvapillipaladega, üks lennukam kui teine. Ja tunni möödudes tantsiti niisama kergelt ja naeratati niisama loomulikult kui algul. Keegi tantsijaist ei lõõtsutanud ega leemendanud.

Imestama pani rühma suur repertuaar ja võlus selle lihvitud esitus, mis kindlalt parem on ehk pealinna pool-professionaalseil ansambleil. Edu võti on tugevas treenituses, rühma juhendaja **Tiivi Lepiku** täpsuses ja nõudlikkuses. Muidugi ka selles, et naised tahavad tantsida – rühma tuumik on sama olnud algusest peale. Nagu ütles oma tervituses Mati Kukk – see rühm pole kunagi algaja olnudki.

Teises pooles näitasid end lühema staažiga **T.Lepiku** ringid: Juuru naisrühm, Rapla sidesõlme segarühm ja Juuru lapsed, aga ka Valtu lasterühm **Malle Kase** juhendamisel ning segarühm **Aime Luksiga** eesotsas. Siingi oli hoogu ja tantsulusti. Oli vaheldusrikka kavaga elamuslik sünnipäevapidu. Mälestuseks jääb kaunilt kujundatud kavaleht ja Valtu seltsielu kleeps.

KAJA TAMMAR
"ÜHISTÖÖ" 13.04.91.

V
A
A
T
A

L K.

6 ja 7

- 10 aastat need naised ja neiud klubisse leidnud teed.
- 10 aastat juhina Tiivi end tantsule andnud ära. Tantsijaile nõudnud ta nõtkust ja kergust, sirutust, kummardust, silmade sära.
- Pole naisrühmas seda, kellega vallatleks, kellele silma teeks, vahel ka punastaks. Kui Inglisele külla tulevad "rätsepad", siis tuju on hea, mehed ju tantsivad.
- Tuljaku-tantsuks lõpulooks naised ja mehed Valtust, Inglisele, Valtust on koos
- ... ja siis kapellilt ühistantsuks on lustilood.
- ja 7. Aare, Siiri ja Reet Tiivi rühmas tantsisid kord. Täna segarühmalt naisrühmale suu- ja silmapärane tort.
- Me ise ilutegijad. Valtu naiste hellakesed, pisikesed piigad parimad.

VALDUR JÕGI FOTOD

1 0 a a s t a t V a l t u

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

n a i s r a h v a t a n t s u r ü h m a

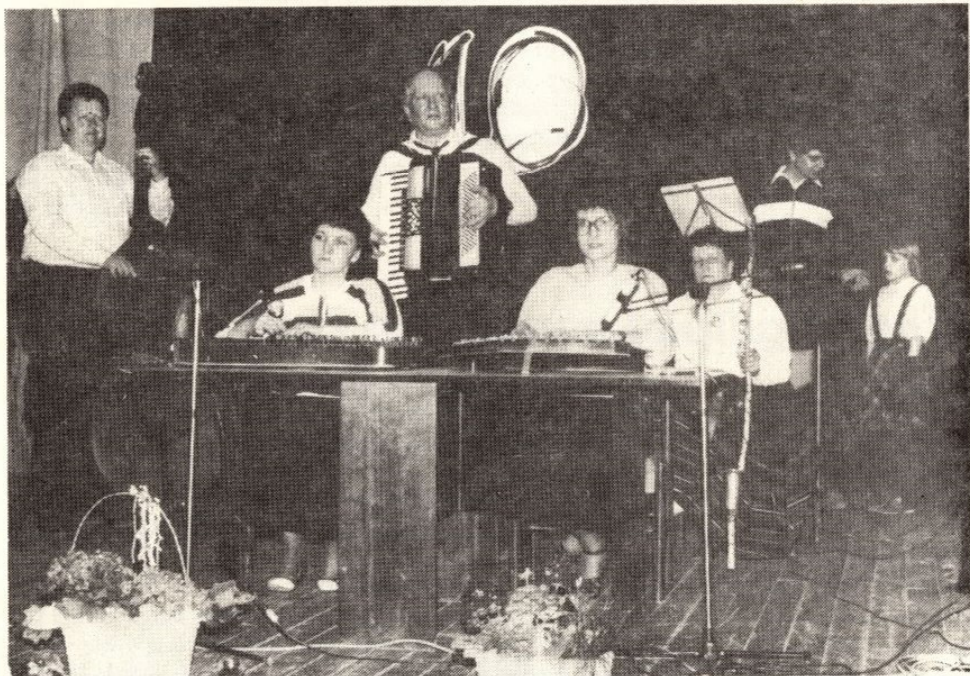

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

Lipp ja lipuvarras taluõuel

Lipuvarras oli vanasti eesti talu õues ikka aukohal. Nii võiks see olla ka tänapäeval.

Lipuvarras on aia dekoratiivne element, mis täidab sümbolset ja esinduslikku ülesannet. Ta peaks olema see keskne punkt, millest lähtudes kujundatakse kogu lähem ümbrus.

Koduaias oleks õige paigutada lipuvarras elamu siseküljel olevale lagedale muruplatsile või elamu otsa iluaeda. Selle sobiv kaugus elamust on vähemalt 5 m, kuid mitte rohkem kui 15 m.

Lipuvardaks sobib 10 m pikkune, umbes 15-cm läbimõõduga täiesti sirge hästi hõõveldatud puu- või metallmast. See värvi-

takse valgeks, kinnitatakse puidust või betoonist postide vahele ja varustatakse plokiga lipu heiskamiseks.

Lipuvarda lähim ümbrus peaks olema lage muru, lilled ja ilupöösad istutatakse muruväljaku servadele. Arvestades lipu ja lipumasti esinduslikke ülesandeid, ei tohi selle ümbruse kujundamist ja korrastamist vähetähtsaks pidada. See nõuab püsivat hoolt ja tähelepanu.

NORA TAMMOJA
aiandusarhitekt

Eesti Vabariigi riigilipu kasutamise kord

1. Lipu suurus 105x165 cm (laiuse ja pikkuse suhe 7:11).

2. Lipp heisatakse vardasse või lipumasti. Masti kõrgus vähemalt 6 korda suurem lipu laiusest (s.o. min. 6,3 m) ja varda pikkus vähemalt 3 korda suurem lipu laiusest (s.o. min. 3,15 m). Vardasse heisatud lipu alumise serva (otsa) kõrgus maapinnast vähemalt 3 m.

3. Lipu heiskamine ja langetamine: lipp heisatakse riiklikel pühadel ja tähtpäevadel, rahvuspühadel ja teistel pidupäevadel. Riigilippu võib rahvuslipuna heisata ka tseremooniatel ja teistel avalikel pidulikel üritustel, mida korraldavad Eesti riiklikud ja ühiskondlikud organid, ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, samuti perekondlikel pidulikel üritustel.

Riiklikud pühad:

1. jaanuar – uusaasta

24. veebruar – Eesti iseseisvuse päev

Suur Reede (tänavu 29.03)

1. mai – tööraha rahvusvahelise solidaarsuse päev

23. juuni – Vabaduspüha, Võnnu lahingu aastapäev

24. juuni – jaanipäev

25. detsember – esimene jõulupüha

26. detsember – teine jõulupüha

Eesti Vabariigi tähtpäevad:

8. märts – rahvusvaheline naistepäev

9. mai – rahupäev

maikuu teine pühapäev – emadepäev

14. juuni – üldrahvalik leinapäev, stalinlike repressioonide ohvrite leinapäev

16. november – taassünnipäev.

Kui ei ole erikorraldust lipu heiskamise ja langetamise keelaaja kohta, siis lipp heisatakse päikesetõusul, kui mitte varem kui kell 7 ja langetatakse päikeseloojangul, kuid mitte hiljem kui kell 22.

Eesti Vabariigi riigilippu rahvuslipuna jaaniõöl ei langetata.

4. Heiskamine leinalipuna: leina tähistamiseks kinnitatakse riigilipu varda või lipumasti ülemisse otsa 10 cm laiune must lint, mille mõlemad otsad langevad alla kogu lipukanga ulatuses. Leinalipuna võidakse lippu heisata ka poolde lipuvardasse (poolde lipumasti).

Väljavõte Riigi Teatajast nr.17, 16. nov. 1990

Mõtestame lahti tulumaksu seaduse

(Algus eelmises lehes)

Varalt saadud tulu

Üksikisiku varalt saadava muu tulu hulka arvatakse tulumaksuga maksustamisel:

1) **renditasu** maa, veekogude, hoonete, ehitiste, ruumide, mootorsõidukite ning muu kinnis- ja vallasvara rentimisest. Kinnisvara on liikumatu vara, mis on seotud maaga ja asub kindlal kohal, vallasvara on liikuv vara, mis koosneb esemetest, mida saab ümber paigutada, kuid mille kuju peab jääma muutumatuks. **Rendisuhte** puhul kasutab üks isik lepingu alusel tasu eest teisele isikule kuuluvat vara;

2) intressid pangahoiustelt ja laenu delt;

3) tulu, mis saadakse kuni 5 aastat enne müümist omandatud maa ja ehitiste ning kuni 2 aastat enne müümist omandatud mootorsõidukite, välismaiste audio-, video- ja paljundusaparatuuride ning raalitehnika müümisel müügi- ja soetushinna vahena (see ei laiene päritud vara müümisele). Soetushind on ostuhind + riigilõiv.

Varalt saadud muu tulu maksustamisel ei rakendata aasta jooksul maksuvaba miinimumi. Üksikisiku varalt saadavat muud tulu väljamaksvad juriidilised isikud on kohustatud kinni pidama

tulumaksu seaduses ettenähtud määradega, rakendamata aasta jooksul maksuvaba miinimumi ning esitama peale väljamakseid tulusaajale ja asukohajärgsele maksuametile andmed väljamakstud summade ja kinni peetud tulumaksu kohta. Andmed saanud maksuamet saadab need edasi üksikisiku elukohajärgsele maksuametile.

Renditasu tekkimisel aasta jooksul on üksikisik kohustatud teatama sellest maksuametile 5 päeva jooksul peale kuu möödumist tuluallika (renditasu) tekkimisest. Tuluallika lõppemisel aasta kestel teatatakse sellest 5 päeva jooksul lõppemise päevast alates.

Üksikisiku varalt saadav muu tulu maksustatakse aasta jooksul maksuameti poolt juhtudel, kui seda tulu saadakse kodanikelt või väljapoolt Eesti Vabariiki. Näiteks maja müüginna ja soetushinna vahelt arvatava tulumaksu kohta saadab maksuamet üksikisikule maksuteate.

(Järgneb järgmisel leheküljel)

(Algus eelmisel leheküljel)

Üksikisikute muudest allikatest saadud tulude maksustamine

Muudest allikatest saadud tulumaksuga maksustatav üksikisiku tulu on:

1) saadud kindlustusväljamaksed, kui vastavad sissemaksed ei olnud tulumaksuga maksustatud s.t. sissemaksed tehti enne tulumaksu rakendamist.

Kindlustussissemaksed ei kuulu maksustatavast tulust mahaarvamisele ja kindlustusväljamaksed maksustamisele;

2) saadud alimendid (alimentide saaja deklareerib saadud alimendid aasta lõpul tuludeklaratsioonis);

3) mitteriiklike laenude ja loteriide võidud.

Alimentide saaja võib tulumaksu maksta alimentide pealt ka igakuuliselt (muidu tuleb aasta lõpul maksta suur summa), leppides maksuametiga kokku avansilise makse suuruses või saab

kokkuleppele alimente arvestava juriidilise isiku raamatupidamisega, kes arvestab alimentidelt tulumaksu. Viimasel juhul saab alimentide saaja ettevõttelt aasta lõpul õiendi makstud tulumaksu kohta, mille ta esitab maksuametile.

Mitteriiklikud on kõik laenu ja loteriid, millised ei ole vabariigi valitsuse määrusega kehtestatud. Näiteks mitteriiklik on loterii "Ema ja laps", ETKVL laatade loteriid jne. Nendelt loteriidelt saadud võidud tuleb summaliselt kajastada tuludeklaratsioonis ja nendelt tuleb maksta tulumaks.

(järgneb)

Jurist TARMO METT

Kooliuudised

Me oleme kasvanud ühte

Ei teagi, miks just sellest kirjutama hakkasin, aga alati, kui nüüd mõtlen sellele, et varsti on siin koolis minu õppimised õpitud, on kuidagi väga imelik ja kurgus nagu kripeldaks midagi -- väga palju on jäänud meelde.

Mäletan veel vägagi hästi, kui läksime isaga augusti lõpul pildistaja juurde, et teha pilt minu õpilaspiletisse -- esimesele dokumendile. Ma tundsin, et olen kõige õnnelikum inimene, sest läksin ju ikkagi kooli ja mul oli veel üks tähtis ülesanne sellega seoses, nimelt pidin ma terve koolirahva ees lugema luuletust "Õnneseen". Kõik oli väga pidulik, valged pluusid, verevpunased lilled, emade heldinud näod ja meie ärevalt põksuvad südamed. Kui ammu ....

Mis veel? Kindlasti see, kui meid algklassides poistega istuma pandi. Vähemalt mulle oli see "hirmus hoop". Need tüütud klassivennad ei püsinud ju minutitki paigal, küll sai neid kõvasti õpetatud, nii et hiljem oli kahjugi jälle oma endise pinginaabriga pinki jagada. Jah, nii see oli ....

Üheks kurvaks sündmuseks oli III klassi lõpp, kui pidime lahkuma oma esimesest õpetajast. Hästi on mees, kuidas tüdrukud vargsi pisaraid pühkisid ja ka õpetaja ei suutnud rõõmsat nägu säilitada.

Ja siis algas elus nagu mingi uus ajajärk. Uuel sügisel, kui läksime IV klassi, oli kohe märgata, et poisid on läinud arukamateks ja tüdrukud püüdsid käituda nagu daamidele kohane. Ja meie uus klassijuhataja. Isver, meesterahvas, täitsa õudne, nii noor! Huvitavaks kujunes tema esmatutvumine meiega, eriti

nalja tegi see, et ta paljud nimed valesti kuulis ja ise pärast tugevasti punastas, kui me naerma puhkesime.

Võib öelda, et meie elu siin koolis on olnud huvitav ja sündmusterohke. Arvatavasti on see tänu klassijuhatajale ja klassile -- meil vedas, poisse-tüdrukuid on ju peaaegu ühepalju. Kihvtideks kujunesid meie ülenädalased klassiõhtud -- söök, mängud, tants. Loomulikult keetsid need traditsiooniliselt kella ... noh, järgmise päeva varahommikuni.

Meil on tore klass ja meid on kadestatud, kuigi õppimistase meie klassis ei ole nii kõrge kui võiks olla. Siiski on meil isekeskis alati lõbus ja ülihuvitav. Kõik need matkad ja ekskursioonid Eestis ja väljapool Eestit on meid arendanud ja veelgi lähedasemaks muutnud.

Ja nüüd istun ma siin, on vaja hakata valmistuma põhikooli lõpetamiseks. On vaja valida eksamid. Veel poolteist kuud ja me ei ole enam kunagi siin koolis kui õpilased. Ega asjata öelda, et kevad kordub jällegi, lapsepõlv ei iialgi.

See vana maja, need õpetajad ei õpeta meid enam. Oleme täiskasvanud ja valmis lendama ...

Ilusti on kirjutanud Liidia Tuulse:

"Nii oli meie üürrike kohtumine

ajas ja ruumis.

Lind, kes vohas mööda ja

puudutas tiivalöögiga.

Avaruste võimalused jäid rinda.

TAHTA VÕIMATUT HINGE!"

SIRLI PAILK

Stillipäev

Valtu koolis oli selline päev, kus võis esindada mingit rahvast, näiteks indiaanlasi. Kooli tules pidi märkima maailmakaardile koha, kust maalt sa oled. Lõpuks oli külalisi igalt mandrilt, esindatud olid paljud riigid.

Suurel vahetunnil kuulutati välja pidu eesti keele kabinetis. Kõigile "külalistele" kinnitati rinda sini-must-valge lint. Kõik

pidid ennast tutvustama ja tantsima oma maa rahvatantsu. Siis mängiti mängu ja lõpuks autasustati paremaid.

JANNO METSALLIK

6.klass

E m a d e p ä e v

Emadepäeva hommik

Äratuskell tiliseb. Tõusen üles, lähen kööki ja katan laua ära. Keedan teed. Siis võtan lilled ja kingi ning lähen ema juurde ja loen luuletust. Kui olen luuletuse ära lugenud, annan lilled üle ja teen tema eest kõik tööd ära, mis ta ise tahtis ära teha. Siis ma ütlen: "Mina ise!"

Ja ma arvan, et EMAL on rõõmus meel. Kui teen tema eest kõik tööd, mis vaja.

REELIKA NIPERNADO

* * *

Kui ma üles tõusen, lähen ma kööki ja keedan süüa. Ja kui toit valmis, siis lähen ja kutsun EMA sööma. Ja annan oma armsale ja heale EMALE lilled. Ja saadan ta tööle. Nii algab emadepäeva hommik.

ÖNNELA SEPMAN

* * *

Kell heliseb. Ärkan vara. Teen tule pliidi alla. Teen süüa. Katan laua. Siis kutsun ema sööma ja teeme kontserdi — loeme luuletusi. Toon hellale emale lilled ja teeme kaardi. Küll oleks hea, kui ta oleks rõõmus.

KADRE LAURIMÄE

Luuletused emale

*Emal voodis mõnuleb,
suuri varbaid liigutab.
Tal luuletusi loeme
ja voodis end ta kiigutab.
Aurab kohvi laual juba,
kringel oma lõhnu laotab,
emal juba käes on nuga,
helde käega kringlit jaotab.*

TAAVI TEETS

x x x

*Väike tillu poisike
ise alles titake.
Istub voodil, näpp on suus,
aga peas on armastus.
Mõtleb emale lilli tuua
ja siis temale rõõmu huu.
Mõtleb, lilledest üksi vist vähe,
aga äkki kargab talle pähe —
kingiks auto emale,
see kindlasti meeldiks temale.*

AVE JÄPPINEN

x x x

*Emal peas on linnusulg,
rinnas aga äge sõlg.
Emal peas on änkisid lokid,
jalas aga valged sokid.*

MERLE AUS

Emal, mu emal, sulle tahan laulda täna ...

Ta on väike, alati rõõmsameelne ja naeratav. Kes teda ei tunne, ei oska arvatagi, et nii noorel naisel on kodus kasvamas 6 tütar, vanuses kahest kahteistkümmeni. Väline mulje ei ole petlik. Kes teda lähemalt tunneb, teab, et Mari (aga jutt on muidugi Marie Laurimäest) on suutnud kõigi raskuste kiuste jääda optimistlikuks ja rõõmsameelseks. Kui teised oma ühekahe lapse riidesse panemise pärast muret tunnevad, arvab Mari, et küll kuidagi ikka saab. Ja saabki.

Selle pere koolilaste (aga koolis käivad Mariann, Kadre, Malju) kohta räägitakse koolis ainult head — õpivad hästi, mängivad pilli, on sõbralikud — ühesõnaga toredad tüdrukud. Just sõbralikkus on iseloomulik kõikidele Laurimäe pere lastele. Ei ole nende kodus laste vahel suuri riidusid ja üksteise kiusamise kommet, üksteise eest hoolitsemise ja aitamise komme aga küll. Ka emal on tütardest suur abi toiduvalmistamisel, tubade koristamisel, loomade talitamisel. Suur võib olla vanemate rõõm, kui väsinult koju tulles ootavad ees köetud toad, talitatud loomad ja valmistatud õhtusöök. Eks siis vist unustabki ema kõik nähtud vaeva, magamata ööd haigete laste voodite ääres ja tunneb lihtsalt rõõmu oma lastest. Ju aitabki see rõõm kuuest tüdrukutirtsust emal elada nii, et jaksab ka praegusel raskel ja närvilisel ajal veel igapähele naeratada.

Olgu lõpetuseks 5. klassis õppiva Kadre lapselikult siiras pöördumine oma ema poole:

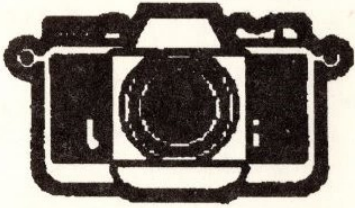
"Emake, hellake, Sa oled mul kõige parem ilma peal. Ka siis, kui Sa riidled minuga. Sina mu ilmale töid, seepärast armastan mina Sind. Ja armastan, sest Sa oled ka tark.

Sinu Kadre"

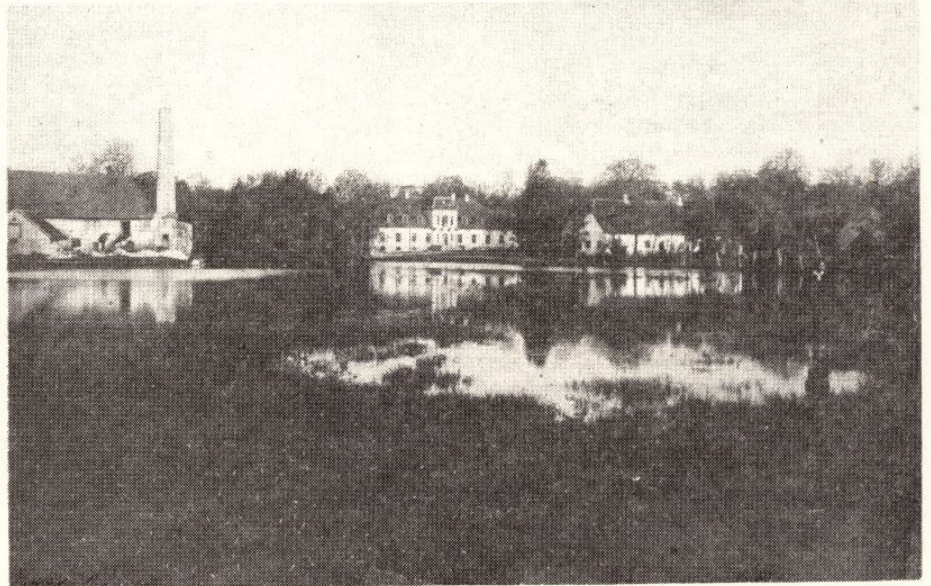

Fotol vasakult Ille, Mariann, Malju, Kadre ja Triin koos oma emme ja issiga. Pildilt puudub praegune pesamuna Maret, keda pildi tegemise ajal lihtsalt veel polnud sündinud.

F o t o a l b u m i t s i r v i d e s

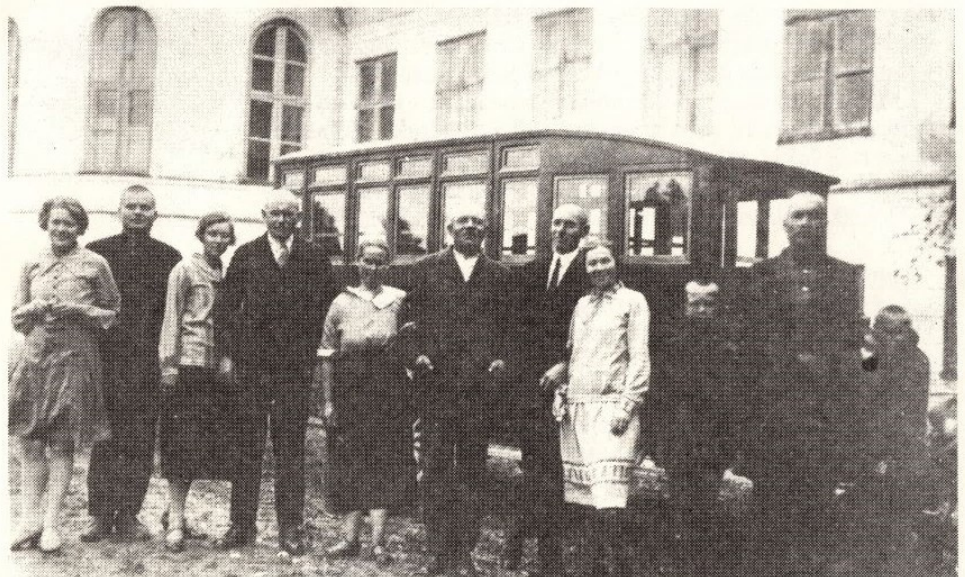

Inglise 6-kl algkool 1930 a. jõe poolt vaadatuna

Inglise puhkpilliorkester. Juhataja Hugo Randlepp (istub keskmises reas paremalt esimesena).

Juuru kihelkonna esimene liinibuss liinil Hagudi–Juuru. Foto u. 1926. Pildistatud Hõreda mõisa ees.

Valtu osaühistu sisese isemajandamissüsteemi loomine alates 1. aprillist 1991

1. Valtu taimekasvatuseühistu	– Viktor Lepik
2. Valtu loomakasvatuseühistu	– Alli Rungi
3. Valtu tehnikaühistu	– Jaan Piirioja
4. Inglise taimekasvatuseühistu	– Rein Tukk
5. Inglise loomakasvatuseühistu	– Eve Golding
6. Inglise tehnikaühistu	– Jaanus Laos
7. Seakasvatuseühistu	– Enn Saatus
8. Aianduseühistu	– Tiit Olju
9. Jookide tööstus	– Hurmas Kauri
10. Estosteriili tsehh	– Rein Raamat
11. Puidutöötlemisühistu	– Ants Seersant
12. Autoühistu	– Andres Rhede
13. Metsaühistu	– Ants Puunurm
14. Maaparandus- ja teedeühistu	– Tõnu Teder
15. Varustusühistu	– Viktor Reino
16. Ehitusühistu	– Max Põldsam
17. Energeetikaühistu	– Meelis Kask
18. Majanduseühistu	– Endel Maltsar
19. Vee- ja kanalisatsiooniühistu	–
20. Puukool	– Eha Parve

Kulunormid ha-le

Karjamaade väetamine	} Ammooniumsalpeeter	300 kg/ha.
		Superfosfaat
Heinamaade väetamine	} Kaaliumkloriid	150 kg/ha.
Teravilja väetamine		– Nitroammofoska
Kartuli väetamine	– Nitroammofoska	1000 kg/ha.
Teravilja külvinorm		300 kg/ha.
Kartuli külvinorm		4000 kg/ha.
Sõnniku norm		100 t/ha.
Sõnniku müüginorm		20 t pere kohta

Hinnad

Nitroammofoska	– 0.19 rbl/kg + 7% käibemaksu ja 10% laokulusid.
Ammooniumsalpeeter	– 0.11 rbl/kg – – – – – “ – – – –
Superfosfaat	– 0.14 rbl/kg – – – – – “ – – – –
Kaaliumkloriid	– 0.05 rbl/kg – – – – – “ – – – –
Karbamiid	– 0.17 rbl/kg – – – – – “ – – – –
Seemneveli	– 0.50 rbl/kg – – – – – “ – – – –
Peedi seeme “ROTA”	– 18.54 rbl/kg – – – – – “ – – – –
Peedi seeme “Ekendorf”	– 19.80 rbl/kg – – – – – “ – – – –
Eliitdraseeme “Irjar”	– 0.90 rbl/kg + 20% def. maksu ja 10% laokulusid.

Ühistute vahel arvlemiseks projekteeritud hinnad 1991. a.

1. Tehnika laenutuse hinnad.

K-700; K-701 masinvahetus	125.–
T-150K masinvahetus	84.–
buldooser T-75	84.–
MTZ	45.–
JUMZ6	40.–
T-25	30.–
T-16	25.–
E-302	60.–
E-280	85.–
T-150K “Fiskars” tõstukiga	110.–
MTZ koos tõstukiga puidutsehhis	50.–

2. Katlamaja ja energeetika

Elekter	kwh 7.7 kop
Soojusenergia	Gcal 35.–
Kütus	% 12.–
Kütuse hinna kallinemisega korrigeeritakse	%.

3. Ehitus

Remonditööd	15 rbl/h.
-------------	-----------

Meie lugejatele

Toimetuse kardab, et meie rahvale on jäänud mulje nagu oleks Valtu leht kellegi eraomand, kuhu pääsevad hea raha eest ainult vähesed väljavalitud oma arvamust avaldama.

Tegelikult on Valtu leht mõeldud nii laiiale lugejaskonnale kui ka kirjutajaskonnale. Nagu näete, ei jää lehe kvaliteet alla vabariigi parimatele väljaannetele ja patt oleks seda suurepäraselt leheruumi kasutada hädapärast kokkuotsitud materjalile.

Valtu leht on suurepärase võimalus neile, kes tahavad veel maailma parandada, oma arvamuse väljaütlemiseks. Toimetuse kutsub teid kõiki üles sõna sekka ütlemale praegu osaühistuse toimivate ümberkorralduste kohta ja arvamust avaldama, millega see kõik ükskord lõppeda võiks – prognoos esialgu aasta lõpuni.

Nagu enamikes väljaannetes, avaksime ka meie heameelega rubriigi “Kirjutatakse”, kus saaksime koos kommentaaridega avaldada teie murelikke kirju ja küsimusi ning paluda vastust asjaomastelt isikutelt.

Minul näiteks on juba tükk aega tahtmine küsida, millega tegelevad meie poolt valitud külanõukogu (nüüd juba valla) saadikud, kes nüüdseks on üle aasta ametis olnud. Nende poolt esitatud valimiseelseid platvorme me kuulsime, nüüd oleks aeg aastastest tegevusest aru anda.

Kuigi mulle on omane kriitiline (ja enesekriitiline) joon, oleks meeldiv peale kriitika lehes näha ka kirjutisi meid ümbritsevatest

headest inimestest ja toredatest perekondadest, südamlimest õpetajatest ja inimlikest kaupmeestest. Samuti ärge unustage, et meie leht võtab vastu kuulutusi ja avaldab reklaami.

Ja mis kõige tähtsam – Valtu lehel puudub täielikult tseensus!

Kodukandi leht jääb ootama teie kaastöid.

Toimetuse liige H.TUKK

Toimetaja AARE HINDREMÄE
Makett, RIHO ELLERMAA
VALTU LEHT. Toimetuse: 203500
Rapla maakond, Rapla skj.,
tel. 62-632. Trükiarv 700. Tasuta.
Maht 1.5 trükipoognat. Trükikoda
“Kommunaalprojekt” 200.
Ajalehe makett on valmistatud arvutil
SELKO paketi Ventura 2.0 abil.